

Destrukcyjny wpływ kobiet czyli I tak być mogło

KONSTANTY ILDEFONS GAŁCZYŃSKI

Destrukcyjny wpływ kobiet czyli I tak być mogło

TEATRZYK „ZIELONA GĘŚ”
MA ZASZCZYT PRZEDSTAWIĆ

OSOBY DRAMATU:

KRÓL JAN SOBIESKI¹,
KRÓLOWA MARYSIEŃKA²,
KANCLERZ GZEGŻÓŁKA,
DWORZANIN I,
DWORZANIN II,
DWORZANIN III

*Miejsce: Pałac królewski w Wilanowie.
Czas: Rok 1684.*

SOBIESKI & MARYSIEŃKA

Toną w miłosnym pitigrilli³, że użyjemy terminologii naszego znakomitego kolegi prof. Wiecha⁴.

DWORZANIN I
Królu, donieśli Włosi,
że się na coś zanosi.

Przeprasza i wychodzi.

DWORZANIN II
Zanosi się wyraźnie.

¹Jan III Sobieski (1629–1696) — król Polski od 1674. Brał udział w zwalczaniu powstania Chmielnickiego w 1648, w walkach z Tatarami, Szwecją, Moskwą i Turcją. Poprzez ślub z Marią Kazimiერą zbliżył się do dworu. Po śmierci Michała Korybuta Wiśniowieckiego został wybrany na króla Polski. Chciał załagodzić stosunki polsko-tureckie, ale w 1683 podpisał traktat przyjaźni z Austrią i rozbił wojska tureckie w bitwie pod Wiedniem. Słynął jako wybitny wódz i mecenas sztuki. [przypis edytorski]

²Maria Kazimiera d'Arquien (1641–1716) — królowa Polski, żona Jana III Sobieskiego. W 1658 wyszła za Jana Sobiepana Zamoyskiego, z czasem zaczęła prowadzić korespondencję miłosną z Janem Sobieskim, którego poślubiła po śmierci pierwszego męża. Ich listy miłosne zostały wydane w XIX wieku. Część historyków uważa, że miała znaczny wpływ na króla Polski. [przypis edytorski]

³Pitigrilli (1893–1975) — pisarz włoski, autor głośnych książek erotycznych; po dojściu Mussoliniego do władzy wyemigrował. [przypis edytorski]

⁴Stefan Wiechecki (1896–1979) — warszawski dziennikarz, felietonista i prozaik, często wykorzystujący w swoich utworach warszawską gwiarę miejską. [przypis edytorski]

SOBIESKI

tonąc jak wyżej, do DWORZANINA II

Precz z moich oczu, błaznie!

DWORZANIN III

Melduje.

Ze sułtanem i świtą

Turcy na Wiedeń idą! ⁵

SOBIESKI

Odprawia DWORZANINA; do MARYSIEŃKI:

Świecisz dla mnie jak gwiazd siedem,

Marysieńko, cudo moje.

Cóż mi Turcy, cóż mi Wiedeń,

ja o ciebie tylko stoję.

Stoi tylko o MARYSIEŃKĘ.

KANCLERZ GŻEGŻÓŁKA

zupelnie zadyszany

Ach, królu, straszna gaffa:

Wiedeń zajął Mustaffa⁶.

SOBIESKI

Daje znaki, że stracił kompletnie kontakt z rzeczywistością.

Tymczasem:

Turcy zalewają Europę, powstają piekarnie tureckie, kawa po turecku⁷ i marsze tureckie⁸.

Jednocześnie pojawiają się masowo na golasa tak zwani święci tureccy, wobec czego dyskretnie zapada.

1 lutego 1948

⁵*Bitwa pod Wiedniem* (1683) — bitwa wojsk polskich, austriackich i niemieckich, dowodzonych przez Jana III Sobieskiego z armią turecką. Zwycięstwo Sobieskiego zatrzymało ekspansję turecką w Europie. [przypis edytorski]

⁶*Kara Mustafą* — (1634/1635–1683) wielki wezyr Imperium Osmańskiego, dowódca wojsk tureckich podczas bitwy pod Wiedniem. Po klęsce skazany przez sułtana Mehmeda IV na śmierć. [przypis edytorski]

⁷*kawa po turecku* — tradycyjna turecka metoda parzenia kawy, w której drobno zmielone ziarna gotowane są w niewielkim naczyniu zwanym dżezwa. [przypis edytorski]

⁸*marsz turecki* — utwór muzyki poważnej skomponowany w stylu tureckim, o charakterystycznym rytmie i instrumentarium. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/galczynski-destrukcyjny-wplyw-kobiet/>

Tekst opracowany na podstawie: Konstanty Ildefons Gałczyński, *Próby teatralne* 3, wyd. Czytelnik, Warszawa 1979.

Wydawca: Fundacja Wolne Lektury

Publikacja zrealizowana w ramach biblioteki Wolne Lektury (wolnelektury.pl). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego. Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Fundację Wolne Lektury.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Ilona Kalamon, Jan Grzybowski.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przełącz 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przełącz darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.